

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Євстіфеева Микити Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого підпункту 23 пункту 2 розділу XV „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про вищу освіту“

Київ
10 червня 2025 року
№ 41-2(II)/2025

Справа № 3-83/2025(172/25)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Лемак Василь Васильович (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Різник Сергій Васильович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Євстіфеева Микити Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу першого підпункту 23 пункту 2 розділу XV „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про вищу освіту“ від 1 липня 2014 року № 1556–VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 37–38, ст. 2004) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Євстіфеев М.І. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України

(конституційність) абзац перший підпункту 23 пункту 2 розділу XV „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про вищу освіту“ від 1 липня 2014 року № 1556–VII зі змінами (далі – Закон), яким встановлено, що „у 2022, 2023, 2024, 2025 роках прийом на навчання для здобуття вищої освіти здійснюється в особливому порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, без дотримання вимог цього Закону“.

На думку суб'єкта права на конституційну скаргу, оспорюваний припис Закону є таким, що не відповідає статті 6, частині першій статті 8, частині другій статті 19, частині першій статті 24, частинам першій, четвертій статті 53, пунктам 1, 6 частини першої статті 92 Конституції України.

До конституційної скарги долучено копії рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 16 листопада 2022 року, постанов Шостого апеляційного адміністративного суду від 2 серпня 2023 року, від 4 червня 2024 року, постанов колегії суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 27 березня 2024 року, від 14 травня 2025 року.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності оспорюваного припису Закону, автор клопотання посилається на окремі приписи Конституції України, Закону, рішення Конституційного Суду України, а також на судові рішення у своїй справі.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів убачається таке.

У серпні 2022 року Євстіфеев М.І. звернувся до суду із позовом до Міністерства освіти і науки України (далі – Міністерство), в якому просив визнати протиправним і нечинним пункт 9 розділу III Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затвердженого наказом Міністерства від 27 квітня 2022 року № 392, у частині, згідно з якою прийом на навчання вступників за спеціальностями 081 „Право“ та 293 „Міжнародне право“

за державним або регіональним замовленням для здобуття ступеня магістра за заочною формою здобуття освіти у 2022 році не проводять.

Окружний адміністративний суд міста Києва рішенням від 16 листопада 2022 року позовні вимоги Євстіфеева М.І. задовольнив.

Міністерство оскаржило апеляційним порядком рішення суду першої інстанції.

Шостий апеляційний адміністративний суд постановою від 2 серпня 2023 року задовольнив апеляційну скаргу Міністерства, скасував рішення суду першої інстанції та ухвалив нову постанову про відмову в задоволенні позову.

Євстіфеев М.І. оскаржив касаційним порядком зазначену постанову суду апеляційної інстанції.

Колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду постановою від 27 березня 2024 року задовольнила частково касаційну скаргу Євстіфеева М.І., скасувала постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 2 серпня 2023 року, а справу скерувала на новий розгляд до суду апеляційної інстанції.

Після цього Шостий апеляційний адміністративний суд постановою від 4 червня 2024 року апеляційну скаргу Міністерства залишив без задоволення, а рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 16 листопада 2022 року – без змін.

Не погоджуючись із такими судовими рішеннями, Міністерство звернулося до Верховного Суду з касаційною скаргою.

Колегія суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду постановою від 14 травня 2025 року касаційну скаргу Міністерства задовольнила, рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 16 листопада 2022 року та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 4 червня 2024 року скасувала й ухвалила нову постанову про відмову в задоволенні позову.

3. Розв'язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹ Конституції України).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, установленим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

3.1. Суб'єкт права на конституційну скаргу твердить, що внаслідок суперечності абзацу першого підпункту 23 пункту 2 розділу XV „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону конституційним нормам і принципам застосування цієї норми Верховним Судом у його справі призвело до порушення його людських прав, гарантованих частиною першою статті 24, частинами першою, четвертою статті 53 Конституції України.

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що оспорюваний припис Закону встановлює, що у 2022, 2023, 2024, 2025 роках прийом на навчання для здобуття вищої освіти здійснюють в особливому порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у галузі освіти і науки, без дотримання вимог Закону. Однак припис абзацу першого підпункту 23 пункту 2 розділу XV „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону за своїм характером не встановлює прав і обов’язків автора клопотання, зважаючи на предмет його справи, яку розглядали суди системи судоустрою України.

Тож наведені суб’єктом права на конституційну скаргу доводи не вказують на те, що між змістом оспорюваного припису Закону і порушенням його людських прав, гарантованих частиною першою статті 24, частинами першою, четвертою статті 53 Конституції України, є причиново-наслідковий зв’язок.

Отже, Євстіфеев М.І. не навів аргументів на підтвердження того, що зазначені права порушено внаслідок застосування в його справі абзацу першого підпункту 23 пункту 2 розділу XV „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Євстіфеева Микити Ігоровича щодо відповідності

Конституції України (конституційності) абзацу першого підпункту 23 пункту 2 розділу XV „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про вищу освіту“ від 1 липня 2014 року № 1556–VII зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**